

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

- Q.1 Bring out the concepts of Yoga in Bhagvad Gita.
- Q.2 Explain in detail the significance of Jnana Yoga and Karma yoga.
- Q.3 Discuss the nature of Citta and Citta Vruttis in Yoga Philosophy.
OR
Discuss the different kinds of Kleshas mentioned in Yogasutra.
- Q.4 Bring out the ethico- spiritual significance of Yama and Niyama in Yogic Sadhana
OR
Explain in detail the benefits of Asana and Pranayama.
- Q.5 Write shorts notes on(any two)
- Upanishadic concept of Yoga
  - Kundalini Yoga
  - Yogash Chitta Vrutti Nirodhah
  - Pratyahara

[Time: 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- ३) आवश्यकता वाटल्यास मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

- १ भागवद्गीतेतील योगविषयक संकल्पना विशद करा.
- २ ज्ञानयोग व कर्मयोग यांचे महत्व सुस्पष्ट करा.
- ३ योग तत्वज्ञानातील चित्ताचे स्वरूप व चित्तवृत्तीवर चर्चा करा.
किंवा
योगसुत्रात नमूद केलेल्या विविध क्लेषविषयीची चर्चा करा.
- ४ योग साधनेतील यम व नियामांचे नैतिक आणि आध्यत्मिक महात्व विशद करा.
किंवा
आसन व प्राणायाम यांचे फायदे सविस्तर स्पष्ट करा.
- ५ खालील पैकी कोणत्याही दोहोवर टिपा लिहा.
  - १) उपनिषदातील योगविषयक संकल्पना
  - २) कुंडलिनी योग
  - ३) योग: चित्तवृत्ती निरोध (Yogas Citta Vrutti Nirodha)
  - ४) प्रत्याहार